

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 85/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. februára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ŠTART, spol. s r. o., Mukačevská 59, Prešov, zastúpenej JUDr. Tiborom Šafárikom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Co 239/2011 z 31. októbra 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 763/2015 z 22. septembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ŠTART, spol. s r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. novembra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti ŠTART, spol. s r. o., Mukačevská 59, Prešov (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom

Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 239/2011 z 31. októbra 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 763/2015 z 22. septembra 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

V súvislosti s doterajším priebehom konania pred všeobecnými súdmi sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza:

„Sťažovateľ bol v pozícii žalobcu účastníkom sporu o určenie práva k nehnuteľnosti. V závere sporu bol formálne úspešný, no v jednej z predchádzajúcich etáp rozhodovania bol zaviazaný na náhradu trov protistrane. Tak, ako znel výrok vtedajšieho rozsudku, zaplatil trovy jej advokátovi.

Po definitívnej zmene situácie požiadal advokáta protistrany o ich vrátenie. Bez úspechu, preto nasledovala žaloba.

Za žalovaného označil sťažovateľ advokáta ako prijímateľa žalovanej sumy. Po právnej stránke vychádzal z názoru o bezdôvodnom obohatení s poukázaním na § 451 ods. 2 Občianskeho zákona, keď považoval pôvodný právny dôvod plnenia za odpadnúvší.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 37 C 18/2011 z 11. 3. 2011 žalobu zamietol. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa napadnutý rozsudok v konaní 4 Co 239/2011 potvrdil. Najvyšší súd uznesením 3 Cdo 763/2015 z 22. 9. 2016 (doručenom sťažovateľovi 21. 10. 2016) dovolanie odmietol.

Nárok sťažovateľa nepovažoval ani prvostupňový ani odvolací súd za sporný. Oporu preň však našli v § 454 Občianskeho zákona – žalovaným mal byť teda ten, za koho sa plnilo. A tým bol účastník v spore a nie jeho právny zástupca. Tento názor považovali za natoľko jednoznačný, že môj názor ani slovom ako neprijateľný nespomenuli.“

Sťažovateľka ďalej uvádza, že «[v] súdenom prípade sa podľa môjho názoru vzniknuté vzťahy nemôžu posudzovať spôsobom, ako v predchádzajúcom bode a ako ich posudzovali všeobecné súdy. Trovy prisúdené v predchádzajúcom konaní a zaplatené, teda náhrada trov „... podľa právoplatného rozhodnutia, ktoré bolo neskoršie zrušené, nie je už súčasťou trov súdneho konania pokračujúceho po tomto zrušení“ – rozhodnutia (Rozsudok NS SR z 27. 1. 1987, 2 Cz 71/87). Podľa tohoto rozhodnutia možno vrátenie

zaplatenej náhrady uplatniť žalobou o vydanie neoprávneného majetkového prospechu (bezdôvodného obohatenia).

Napokon – pre nás to najdôležitejšie – rozhodnutie kvalifikuje takto nadobudnuté bezdôvodné obohatenie ako plnenie bez právneho dôvodu! Ja sa síce domnievam, že právny dôvod na plnenie existoval, no neskôr odpadol. Podstatné však je, že nejde o prípad plnenia za iného podľa § 454 OZ, ako to konštatovali rozsudky. Na tom nič nemení fakt, že citované rozhodnutie sa týka účastníkov.».

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, v ktorej v súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy krajskému súdu vytyka, že «[s]ystematika tretej hlavy šiestej časti Občianskeho zákonníka neurčuje poradie dôležitosti jednotlivých spôsobov nadobudnutia bezdôvodného obohatenia. Isté však je, že ich nemôže existovať viac popri sebe v tej istej veci. „Konkurencia“ ale možná je a vtedy sa žiada presvedčivé zdôvodnenie neprijateľnosti odmietnutého. Ako totiž vidno, sú s voľbou spojené závažné procesné dôsledky ohľadne aktívnej i pasívnej vecnej legitímácie v konaní o vrátenie zaplatenej náhrady trov konania.

Od podmienok konania o určenie povinnosti zaplatiť (vrátiť) náhradu prisúdenú a zaplatenú podľa § 149 ods. 1 OSP na základe právoplatného, neskôr zrušeného rozhodnutia sa zásadným spôsobom odlišujú podmienky konania o určenie povinnosti nahradiť trovy konania podľa § 142 ods. 1 a § 149 ods. 1 OSP. Súdny si tento rozdiel neuvedomili, alebo odmietli akceptovať. (opakujem, že dôvody neuviedli!). V dôsledku toho rozhodovali a judikatúrou podporovali zdôvodnenie iného právneho vzťahu, než o aký išlo a ide.

Ak účastník, zaviazaný podľa § 142 ods. 1 na náhradu trov svoju povinnosť nesplní, je to úspešný účastník, ktorý je aktívne legitimovaný podať návrh na exekúciu. Prax i judikatúra sa ustálili na tomto postupe i v prípade, že úspešného účastníka zastupoval advokát. Ustanovenie § 149 ods. 1 sa vykladá tak, že advokát je iba „platobné miesto“, (neochotne súhlasím, pretože nemôže byť pochybnosť o tom, že opozitom povinnosti v texte § 149 ods. 1 je právo. Na nespochybniteľný výklad ustanovenia by malo byť inak formulované atď.)».

Sťažovateľka najvyššiemu súdu vytýka, že „*nekriticky prijal právny názor nižších súdov. Okrem iného sa odvolal na zjednocujúce stanovisko R2/2016 tvrdiac, že na uplatnenie jeho druhej vety obsah spisu nedáva žiadny dôvod. Podľa môjho názoru sa mylí, pretože na základe vyššie uvedených argumentov – ak budú prijaté – bola založená prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.*“.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že „*[p]odľa čl. 46 ods. 1 Ústavy sa môže každý domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Toto základné právo je podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu (napr. I. ÚS 26/94) korelátom zákonom upraveného relevantného konania súdov. Omyly v právnom hodnotení a posúdení, vedúce k zamietnutiu žaloby v majetkovej veci znamenajú, resp. majú za následok porušenie základného práva, chráneného čl. 20 ods. 1 Ústavy SR.*“.

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„*1./ Vysloví, že rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Co 239/2011 z 31. 10. 2013 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 763/2015 z 22. septembra 2016 boli porušené základné práva sťažovateľa chránené článkami 46 ods. 1 a 20 ods. 1 Ústavy SR,*

2./ Uvedené rozhodnutia zruší a vec vráti Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie a

3./ Prizná sťažovateľovi právo na náhradu trov konania.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

V zmysle ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami

a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je tvrdenie sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, nesprávnom právnom posúdení veci, svoju právnu argumentáciu vedie v rovine polemiky s výkladom relevantnej právnej úpravy uskutočneným všeobecnými súdmi a predkladá ústavnému súdu vlastnú skutkovú verziu veci.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnutý rozsudok krajského súdu za ústavne udržateľný a akceptovateľný z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatňuje.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku konštatuje, že „[o]dvolací súd na základe podaného odvolania vec prejednal, preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj s konaním ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 O.s.p.), doplnil dokazovanie obsahom spisu Okresného súdu Prešov sp.zn. 13C/80/2001 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil potrebný skutkový stav a aj jeho právny záver, pokiaľ z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalobu zamietol, zodpovedá zákonu.

Správne, výstižné a presvedčivé sú aj dôvody napadnutého rozsudku, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa a naň poukazuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.) a len na zdôvodnenie správnosti týchto dôvodov a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva:

V posudzovanej veci išlo o žalobcom proti žalovanému uplatňovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.290,94 eura (s prísl.) vzniknutého plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol s odôvodnením, že rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 283/2006, na základe ktorého žalovanému advokátovi zaplatil náhradu trov konania, bol neskôr Ústavným súdom Slovenskej republiky zrušený, v dôsledku jeho nálezu došlo k obratu úspešnosti účastníkov v spore a to viedlo v konečnom dôsledku k zastaveniu pôvodného konania.

Z výsledkov dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa a doplneného odvolacím súdom (obsahom spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 13 C/80/2001) je zrejmé, že na Okresnom súde Prešov sa pod sp. zn. 13 C/80/2001 viedlo na návrh žalobcu [REDACTED], zastúpeného žalovaným ako advokátom proti žalobcovi (vtedy žalovanému v 1. rade) konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a v tomto konaní rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 5. 2007 sp. zn. 1 Co/283/06, ktorým odvolací súd na základe odvolania žalobcu (vtedy žalovaného v 1. rade) potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (Okresného súdu Prešov z 5. 4. 2006 č. k. 13 C/80/01-244) a žalobcovi [REDACTED] prisúdil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 38.891,-Sk s tým, že žalobca (vtedy žalovaný v 1. rade) je povinný ju zaplatiť žalovanému advokátovi (vtedy zástupcovi žalobcu) do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Následne nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. 12. 2007 III. ÚS 260/07-29 bol rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co/283/06 zo 16. 5. 2007 zrušený a vec mu vrátená na ďalšie konanie.

Podľa ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný okrem iného plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

O takýto prípad bezdôvodného obohatenia ide aj v prípade zaplatenia náhrady trov konania podľa právoplatného súdneho rozhodnutia, ktoré bolo neskôr zrušené.

Bezdôvodné obohatenie musí vydať ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil (§ 451 ods. 1 Obč. zákonníka), preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou pasívnej legitimácie žalovaného v spore. Správne uzavrel, že aj v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré pozostáva zo zaplatenej náhrady trov konania podľa právoplatného a neskôr zrušeného súdneho rozhodnutia, ak v súlade s týmto rozhodnutím bola náhrada zaplatená do rúk alebo na účet advokáta zastupujúceho účastníka, ktorému bola náhrada trov konania prisúdená, nie je pasívne legitimovaným subjektom na vydanie bezdôvodného obohatenia advokát, ale sám účastník, ktorému bola náhrada trov prisúdená. Právny záver súdu prvého stupňa zodpovedá už konštantnej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Okrem rozhodnutí, na ktoré v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal súd prvého stupňa, odvolací súd poukazuje najmä na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 12/2006, s ktorého právnymi závermi sa v plnom rozsahu stotožnil. V zmysle uvedených záverov ustanovenie

§ 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný túto advokátovi zaplatiť, nezakladá aktívnu legitimáciu advokáta na náhradu týchto trov konania; oprávneným subjektom je aj v tomto prípade účastník konania, ktorý sa právoplatnosťou rozhodnutia stáva veriteľom pohľadávky na náhradu trov. Určenie povinnosti zaplatiť náhradu trov konania advokátovi je len stanovením platobného miesta a advokát zároveň nadobúda postavenie osoby, ktorá je oprávnená v mene účastníka a s účinkami pre účastníka náhradu trov prijať. Sám však nie je oprávnený podať vo vlastnom mene odvolanie proti rozhodnutiu o trovách konania a nie je ani oprávnený vo vlastnom mene tento nárok exekučne vymáhať. Zaplatením náhrady trov konania advokátovi (do jeho rúk alebo na jeho účet) podľa neskôr zrušeného súdneho rozhodnutia, vzniká bezdôvodné obohatenie tomu, v mene koho advokát náhradu prijal, t. j. účastníkovi, ktorého v konaní zastupoval a ktorému bola ich náhrada prisúdená. Advokát nie je pasívne legitimovaným subjektom v konaní o vydanie takéhoto bezdôvodného obohatenia, vrátane jeho príslušenstva. Najvyšší súd Slovenskej republiky pri svojich záveroch vychádzal z povahy nároku na náhradu trov konania, keďže ide o nárok, ktorý má základ v procesnom práve a pohľadávka na náhradu trov konania vzniká až na základe právoplatného rozhodnutia súdu (rozhodnutie súdu má v tomto smere konštitutívnu povahu) a zánik tejto pohľadávky sa spravuje všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka upravujúcimi zánik záväzkov. Pohľadávka na náhradu trov konania zaniká predovšetkým jej splnením. Dlh musí byť splnený riadne a včas (§ 559 ods. 2 Obč. zákonníka) a podmienkou riadneho splnenia dlhu je okrem iného aj jeho splnenie určeným spôsobom a na určenom mieste. Preto ustanovenie § 149 ods. 1 O. s. p. o povinnosti zaplatenia náhrady trov konania advokátovi je len stanovením platobného miesta, keďže subjektom oprávneným na náhradu trov konania je aj v týchto prípadoch účastník konania, ktorý sa právoplatnosťou rozhodnutia stáva veriteľom pohľadávky na náhradu trov konania. Ak je náhrada trov podľa právoplatného súdneho rozhodnutia zaplatená advokátovi, teda na takto určenom platobnom mieste (do rúk alebo na účet advokáta) dochádza k zániku tejto pohľadávky účastníka, ktorému bola náhrada trov prisúdená, jej riadnym splnením.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa korešponduje s uvedenými závermi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, preto odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny.“

Pri hodnotení napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Vzhľadom na obsahovú spojitosť napadnutého rozsudku krajského súdu s rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 37 C 18/2011 z 11. marca 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a v nadväznosti na už citovanú judikatúru považoval ústavný súd za potrebné v ďalšom poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu, v ktorej okresný súd uviedol:

„Na základe vykonaného dokazovania a citovaných ustanovení súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Tak ako uviedol právny zástupca žalobcu, v prejednávanej veci nie je sporné, že v konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod č. k. 13 C/80/2001 (resp. v odvolacom konaní) odvolací súd prisúdil žalobcovi [REDAKOVANÉ] náhradu trov odvolacieho konania vo výške 38.891,- Sk, t.j. 1.290,94 eura, ktorú žalovaný v 1. rade, t.j. žalobca v tomto konaní spoločnosť ŠTART, spol. s r.o. Mukačevská 59, Prešov, IČO: 31 693 504, IČO: 31 693 504 zaplatil na účet [REDAKOVANÉ], advokáta, t. j. žalovaného v tomto konaní.

Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho

zákonníka). Bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám (§ 454 Občianskeho zákonníka). Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka) tomu, na úkor koho sa získal (§ 456 Občianskeho zákonníka). Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením; ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (§ 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Podľa ust. § 149 ods. 1 O. s. p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi. Z výroku rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Co 283/2006 zo dňa 16. 5. 2007 vyplýva, že tento prisúdil [REDAKOVANÉ] ako žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 38.891,- Sk, t. j. 1.290,94 eura, ktorú bol žalovaný v 1. rade (v tomto spore žalobca) povinný zaplatiť advokátovi [REDAKOVANÉ] (v tomto spore žalovanému).

Súd sa nemá dôvod v prejednávanej veci odkláňať od planej judikatúry.

Zástupca účastníka konania nie je aktívne legitimovaný vo vlastnom mene vymáhať náhradu trov konania priznaných exekučným titulom tomu účastníkovi, ktorého v súdnom konaní zastupoval; môže tak urobiť len ako zástupca účastníka. Ak je účastník zastúpený advokátom a bola mu prisúdená náhrada trov konania, účastník, ktorý bol zaviazaný, je povinný ju zaplatiť na účet advokáta, a to bez zreteľa na to, či trovy vynaložil priamo účastník alebo ich za neho hradil advokát. Prípadné vzájomné nároky sú vnútorným vzťahom advokáta a klienta (účastníka). Ak to povinný dodatočne nesplní, advokát nemôže podať návrh na výkon rozhodnutia vo vlastnom mene, ale len ako zástupca účastníka, ak má splnomocnenie na podanie tohto návrhu (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2004, sp. zn. 4 Cdo 122/2003 a R 104/1994).

Trovy konania, prisúdené účastníkovi zastupovanému advokátom alebo komerčným právnikom, za zastupovanie, je účastník, ktorému bola uložená ich náhrada, povinný ich zaplatiť advokátovi alebo komerčnému právnikovi. Ak to povinný dobrovoľne nesplní, advokát alebo komerčný právnik nemôže podať návrh na výkon rozhodnutia vo vlastnom mene, ale len ako zástupca účastníka, ak má splnomocnenie na podanie tohto návrhu. Komerčný právnik je v prípadoch podľa § 149 ods. 3 O. s. p., platobným miestom, čo však neznamená, že sa stal účastníkom konania s právom podať návrh na výkon rozhodnutia

vo svojom mene, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu uložilo vykonateľné rozhodnutie. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. októbra 1993 sp. zn. 2 Obdo 3/1993).

Ak rozhodne súd v zmysle ustanovenia § 149 ods. 1 O. s. p., že ten komu bola uložená povinnosť k náhrade trov konania, je povinný ju zaplatiť advokátovi (k jeho rukám), je osobou oprávnenou z tohto rozhodnutia účastník, ktorého advokát zastupoval, pretože určenie, že náhrada trov konania sa platí advokátovi, predstavuje iba určenie platobného miesta, nemôže tento nárok úspešne vo vlastnom mene exekučne ani inak vymáhať advokát (Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu ČR č. 7, ročník 1998, pod por. č. 52, pod bodom XV. na str. 182/358).

Výrok súdu o tom, že náhrada trov konania má byť zaplatená advokátovi (k jeho rukám), je iba určením platobného miesta; osobou, ktorej bola náhrada trov konania priznaná, je účastník konania (§ 142, § 149 ods. 1 O. s. p.). Advokáta preto pri uplatňovaní takejto pohľadávky nemožno ani v konkurze považovať za dlžníkovho veriteľa (R52XV/1998).

Podľa názoru súdu sa v tomto prípade bezdôvodne obohatil ten, komu bola priznaná náhrada trov konania podľa § 142 ods. 1 a § 149 ods. 1 O. s. p. rozsudkom, ktorý bol neskôr zrušený nálezom Ústavného súdu SR. V prejednávanvej veci vo výroku rozhodnutia o náhrade trov konania bolo výslovne uvedené, že žalobcovi [REDACTED] sa prisudzuje náhrada trov konania vo výške 38.891,- Sk, ktorú je žalovaný v 1. rade, t. j. Štart s. r. o. Prešov, IČO: 31 693 504 povinný zaplatiť [REDACTED], advokátovi, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vecná legitímácia je teoretická konštrukcia, ktorá vo vzťahu k účastníkom konania vyjadruje stav vyplývajúci z hmotného práva, pričom pasívnu vecnú legitímáciu má účastník, u ktorého je preukázateľné, že je zaviazaným z tvrdeného hmotného práva žalobcu a v prípade, že to účastník konania nepreukáže, vedie to k jeho neúspechu v konaní. Nedostatok vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) vedie vždy k zamietnutiu návrhu na začatie konania meritórnym rozhodnutím.

Vzhľadom k tomu, že súd v tomto konaní zistil, že žalovaný nie je v uvedenom prípade dlžníkom vo vzťahu k žalobcovi (tým je [REDACTED] ako žalobca

v spore vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 13 C/80/2001), žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného v celom rozsahu zamietol.“

Takto formulované právne závery okresného súdu nenesú prvky arbitrárnosti v jeho postupe, ktoré mali byť korigované v nadväzujúcom konaní krajského súdu a ktoré by mohli pre nedostatok primeranej reakcie zo strany krajského súdu zakladať ústavnú neudržateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že argumentácia sťažovateľky je len opakovaním jej predchádzajúcej odvolacej argumentácie, v rámci ktorej polemizovala s právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu, a je výlučne výrazom jej odlišného skutkového a právneho hodnotenia veci, aké zastávajú všeobecné súdy, do posúdenia ktorého ústavný súd s poukazom na už uvedené nie je ani oprávnený ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010).

Uvedené právne závery krajského súdu sa pohybujú v rámci obvyklého významu interpretovaných pojmov, a predstavujú tak jednu z možných výkladových alternatív, pričom ústavný súd v rámci svojej právomoci nie je povinný korigovať právne názory všeobecných súdov za predpokladu, že na danú vec existujú dva odlišné právne názory, ktoré sú ústavne udržateľné. V tejto súvislosti je potrebné aj s poukazom na závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uviesť, že princíp právnej istoty, ktorý bol nastolený právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu, môže ustúpiť iba výnimočne, a to na účely zaistenia korekcie závažných justičných omylov (pozri napr. rozsudok ESLP Ryabykh proti Rusku z 24. 7. 2003, sťažnosť č. 52854/99) a napravenia vád zásadného významu pre súdny systém, a nielen z dôvodu dosiahnutia právnej čistoty rozhodnutia všeobecného súdu (pozri napr. rozsudok ESLP Sutyazhnik proti Rusku z 23. 7. 2009, sťažnosť č. 8269/02).

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia rozsudku krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu, vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľky dospel k záveru, že označené rozhodnutia všeobecných súdov ústavne

akceptovateľným spôsobom zodpovedali všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu nemožno hodnotiť ako arbitrárny.

Z uvedených dôvodov sa sťažovateľke v okolnostiach danej veci pre zjavnú absenciu ústavnoprávne relevantnej argumentácie (polemika so skutkovými a právnymi závermi všeobecných súdov, ktorá stavia ústavný súd len do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov) nepodarilo preukázať namietané porušenie označených práv podľa ústavy, reálnosť ktorých by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z už uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 214/2010).

Sťažovateľka nesúhlasí s právnym názorom najvyššieho súdu, že jej dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu je neprípustné.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha

interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo ňou podané dovolanie odmietnuté ako neprípustné. Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky, boli porušené označené práva sťažovateľky.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to predovšetkým pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav,

ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010, II. ÚS 528/2015, II. ÚS 44/2016, II. ÚS 325/2016).

Z pohľadu ústavného súdu treba považovať za rozhodujúce, že najvyšší súd svoj právny názor primerane odôvodnil, nepostupoval arbitrárne, rešpektoval zmysel a účel ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“, ktorý bol platný a účinný do 30. júna 2016), Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“, ktorý je účinný od 1. júla 2016) a jeho argumentácia nie je vnútorne rozporná.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky v čase podania dovolania upravoval § 236 OSP.

V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania z § 237 OSP výslovne vyplýva, že proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo dovolanie prípustné, len pokiaľ išlo o prípady uvedené pod písmenom a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie bolo prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti

účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, pričom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

Najvyšší súd svoje uznesenie v podstatnej časti odôvodnil takto:

«Dovolanie bolo podané 20. februára 2014. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu, ktorým dovolateľ prejavuje vôľu, aby bol uskutočnený dovolací prieskum.

Dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O. s. p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 8.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O. s. p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O. s. p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O. s. p.

Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 O. s. p. prípustné. Dovolanie žalobcu teda v zmysle § 238

O. s. p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Dovolaateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietal a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

Žalobca tvrdí, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumel procesné nesprávny postup súdu znemožňujúci účastníkovi konania realizáciu jeho procesných oprávnení [v zmysle § 18 O. s. p. mali účastníci rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (vid' R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/216; obsah spisu nedáva žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska – v dovolaní napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody.

Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (vid' najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

Z dôvodov uvedených vyššie dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesné neprípustné, nevyvolalo účinok umožňujúci uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, ktorý by zostal

zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.»

Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom uznesení najvyššieho súdu zdôvodnený ústavne akceptovateľným spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako neprípustné. Nemožno dospieť k záveru, podľa ktorého by napadnuté uznesenie najvyššieho súdu malo byť arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Na uvedenom závere nič nemení okolnosť, že sťažovateľka je iného názoru. Jej odlišný právny názor totiž nemôže sám osebe bez ďalšieho zakladať porušenie práv podľa označených článkov ústavy.

Otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľky odôvodňujúcu porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nie je v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov v opravnom konaní (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00), a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Navyše obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2017